

Verbs irregulars:

A. Principals irregularitats de la primera conjugació

En la primera conjugació els verbs no presenten excessives irregularitats si es deixa de banda els verbs amb alteracions ortogràfiques produïdes per les adaptacions dels radicals acabats en c, ç, q, g.

Trencar, caçar, liquar, amagar

A més hi ha dos verbs que presenten unes irregularitats molt significatives: *anar* i *estar*

1. El verb **estar** conté un radical velaritzat, *estic/estig-*, a la primera persona del present d'indicatiu, el pretèrit perfet d'Indicatiu, tot el subjuntiu i l'imperatiu.

2. El verb *anar* alterna dos radicals:

- Un de *an-*. A la primera i segona persona del plural del present d'indicatiu i subjuntiu; a l'imperatiu; al pretèrit imperfecte i perfet d'indicatiu, al futur; al condicional; al pretèrit imperfecte de subjuntiu; al gerundi i al participi.

- Un altre en *v* en la resta de persones del present.

Activitat 1. Escriu el present d'Indicatiu dels quatre verbs indicats:

	Trencar	Caçar	Liquar	amagar
Jo				
Tu				
Ell/ella				
Nosaltres				
Vosaltres				
Ells/elles				

Activitat 2. Escriu les formes verbals indicades del verb *estar*

Indicatiu	Present	Pretèrit Perfet Simple
Jo		
Tu		
Ell/ella		
Nosaltres		
Vosaltres		
Ells/elles		

Subjuntiu	Present	Pretèrit Imperfet	Pretèrit Imperfet
Jo			
Tu			
Ell/ella			
Nosaltres			
Vosaltres			
Ells/elles			

Gerundi S.		Gerundi C.		
Participi				

Activitat 3. Escriu les formes indicades del verb anar

Indicatiu	Present	P. Imperfet	Futur Simple	Condicional S.
Jo				
Tu				
Ell/ella				
Nosaltres				
Vosaltres				
Ells/elles				

Subjuntiu	Present	Pretèrit Imperfet	Pretèrit Imperfet
Jo			
Tu			
Ell/ella			
Nosaltres			
Vosaltres			
Ells/elles			

Gerundi S.		Gerundi C.		
Participi				

B. Principals irregularitats de la segona conjugació

La segona conjugació és la que més irregularitats presenta. Es poden classificar:

1. Verbs que es conjuguen segons el paradigma regular i tenen un radical acabat en: *-b*, *-c*, *-d*, *-m*, *-p* i *-t*. Exemples: *cabre*, *véncer*, *perdre*, *témer*, *rompre*, *batre*.

- a. Els acabats en *-c* intercalen una *e* eufònica en la segona persona del singular del present d'indicatiu: *vences*, *torces*.
- b. Els verbs *saber* i *cabre* canvien la *b* del seu radical per la *p* en alguns temps. I en altres dialectes utilitzen un altre radical: *sàpig-* i *càpig-*.

cap	sé
caps	saps
cap	sap
cabem	sabem
cabeu	sabeu
caben	saben

- c. Participi del verb *tòrcer*: *tort* i no *torçut*
- d. Participi del metre i els seus derivats és *mes*
2. Verbs velars. Els verbs que acaben en: *-dre*, *-ndre*, *-ure*, (i alguns en) *-nyer*, (*absoldre*, *atendre*, *creure*, *plànyer*) i els verbs **poder**, **córrer**, **paréixer**, **conéixer**, **dir**, **dur**. Presenten la mateixa irregularitat velarització en els següents temps: 1a ps present d'indicatiu, pretèrit perfet simple d'indicatiu, formes simples de subjuntiu i participi.

Remarca: gerundi mai velar

- a. Cal tenir present que la *d* dels verbs que acaben en *-ldre*, *-ndre* és eufònica, és a dir, no forma part del radical. Aquesta apareix també en el futur i condicional simples.
- b. El verb **poder** canvia la *o* del radical per una *u* en posició tònica:

puc	puga
-----	------
- c. Els verbs el radical dels quals acaba en diftong: **veure**, **creure**, **moure**, etc., canvien la *u* del diftong per una *v*, *i*, *o*, *Ø*.

sec	veiem	bevia	movia
-----	-------	-------	-------
- d. El verb *caure* presenta una *i* entre el radical i la *c* o *g*.

- e. Els verbs *dir*, *dur* i *riure* fan el pretèrit imperfect d'indicatiu de la següent forma:

Duia	deia	reia
Duies	deies	reies
Duia	deia	reia
Dúiem	déiem	réiem
Dúieu	déieu	réieu
Duien	deien	reien

- f. El verb *pertànyer* presenta dues conjugacions una regular i una irregular (velaritzada).

- g. Participis: alguns verbs acabats en *-ndre* fan el participi en *s*.

Encendre: encés, ofendre: ofés

- h. Participis: *pondre* post i els seus derivats.

- i. Participis: verbs acabats en *-ldre* afegeixen un *t*.

Moldre: mòlt, dissoldre: dissolt, absoldre: absolt

- j. Participis: Alguns dels verbs acabats en *-nyer* fan el participi en *-et* i altres en *-s*.

Constrényer: constret, atényer: atés

- k. Participis: *Pertànyer* presenta dues formes una regular i una velaritzada: *pertanyut*, *pertangut*

3. Verbs amb irregularitats comunes als següent grup: *meréixer*, *créixer*, *nàixer*, *viure* i tots els seus derivats. Presenten les característiques següents:

- a. En la primera persona del singular del present d'indicatiu, en el pretèrit perfect simple, en els temps de subjuntiu, en imperatiu i en el participi substitueixen la darrera part del radical (*ix* o *u*) pel so [sk] escrit *-sc* o *-squ* segons la vocal que precedeixen.

- b. El verb *viure* fa la primera i la segona personal del plural del present d'indicatiu i el gerundi igual com els verbs de la tercera conjugació.

4. Els verbs *tenir* en la primera personal del present d'indicatiu, en el pretèrit perfect simple i en el simples de subjuntiu velaritzen igual que en el cas 2

5. Hi ha verbs d'ús habitual de la segona conjugació que presenten irregularitats específiques com són: *voler*, *veure*, *fer*

Activitat 4. Escribe las formas indicadas.

Indicativu	Present véncer	Present tòrcer	Present témer
Jo			
Tu			
Ell/ella			
Nosaltres			
Vosaltres			
Ells/elles			

Activitat 5. Escribe las formas indicadas del verbo saber (dos variantes)

Subjuntiu	Present	Pretèrit Imperfet	Pretèrit Imperfet
Jo			
Tu			
Ell/ella			
Nosaltres			
Vosaltres			
Ells/elles			
Subjuntiu	Present	Pretèrit Imperfet	Pretèrit Imperfet
Jo			
Tu			
Ell/ella			
Nosaltres			
Vosaltres			
Ells/elles			

Activitat 6. Escribe las formas indicadas del verbo poder

Indicativu	Present	Pretèrit Perfet Simple
Jo		
Tu		
Ell/ella		
Nosaltres		
Vosaltres		
Ells/elles		

Subjuntiu	Present	Pretèrit Imperfet	Pretèrit Imperfet
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles			

Gerundi S.		Gerundi C.		
Participi				

Activitat 7. Escribe les formes indicades del verb tindre

Indicatiu	Present	Pretèrit Perfet Simple
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles		

Subjuntiu	Present	Pretèrit Imperfet	Pretèrit Imperfet
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles			

Gerundi S.		Gerundi C.		
Participi				

Activitat 8. Escriu les formes indicades del verb absoldre

Indicatiu	Futur Simple	Condicional Simple
Jo		
Tu		
Ell/ella		
Nosaltres		
Vosaltres		
Ells/elles		

Activitat 9. Escriu el pretèrit imperfet d'indicatiu dels verbs

P.Imp.	Caure	Seure	Riure	Creure
Jo				
Tu				
Ell/ella				
Nosaltres				
Vosaltres				
Ells/elles				
P. Imp.	Dur	Coure	Beure	Veure
Jo				
Tu				
Ell/ella				
Nosaltres				
Vosaltres				
Ells/elles				

Activitat 10. Escriu les formes indicades del verb pertànyer

Indicatiu	Present	P. Imperfet	Futur Simple	Condicional S.
Jo				
Tu				
Ell/ella				
Nosaltres				
Vosaltres				
Ells/elles				

Subjuntiu	Present	Pretèrit Imperfet	Pretèrit Imperfet
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles			

Gerundi S.		Gerundi C.		
Participi				

Indicatiu	Present	P. Imperfet	Futur Simple	Condicional S.
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles				

Subjuntiu	Present	Pretèrit Imperfet	Pretèrit Imperfet
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles			

Gerundi S.		Gerundi C.		
Participi				

C. Principals irregularitats de la tercera conjugació

Els verbs de la tercera conjugació no presenten excessives irregularitats. Cal tenir present les següents:

1. Els verbs **collir, cosir, tossir, engolir, sortir, escopir, rostir**, canvien la *o* del radical per una *u* en posició tònica.
Cull, tussa, engulen, etc.
2. Els verbs **afegir, fregir, confegir, llegir, renyir teixir tenyir, vestir**, canvien la *e* del radical per una *i* en posició tònica.
Llig, vista, riny, etc.
3. Hi ha verbs com **oir, eixir, morir** que presenten irregularitats especials en alguns temps.

Present d'indicatiu

oig	isc	muir
ous	ixes	mors
ou	ix	mor
oïm	eixim	morim
oïu	eixiu	moriu
ouen	ixen	moren

Present de subjuntiu

oja	isca	muira
oges	isques	muires
oja	isca	muira
ogem	isquem	morim
ogeu	isqueu	moriu
ogen	isquen	muiren

4. Cal tenir en compte el model incoatiu que presenten molts verbs d'aquesta conjugació. Aquesta irregularitat consisteix a incorporar un suplement *–esc–isc–* entre el radical i el morfema verbal de persona i nombre, afecta els tres presents. Aquest model de conjugació presenta a més un altre problema afegit dos paradigmes: un col·loquial (presentat com a model en la nostra varietat dialectal), i un literari.

Activitat 11. Escriu les formes indicades dels verbs collir tossir

collir	Present Indicatiu	Present Subjuntiu	Present Imperatiu
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles			ØØØØØ
tossir	Present Indicatiu	Present Subjuntiu	Present Imperatiu
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles			ØØØØØ

Activitat 12. Escriu les formes indicades dels verbs llegir, vestir.

Llegir	Present Indicatiu	Present Subjuntiu	Present Imperatiu
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles			ØØØØØ
vestir	Present Indicatiu	Present Subjuntiu	Present Imperatiu
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles			ØØØØØ

Model incoatiu

	Present I.	Present I.	Present S.	Present S.
Jo	Lleg- isc -Ø	Lleg- esc -Ø	Lleg- isc -a	Lleg- esc -a
Tu	Lleg- ix -es	Lleg- eix -es	Lleg- isqu -es	Lleg- esqu -es
Ell/ella	Lleg- ix -Ø	Lleg- eix -Ø	Lleg- isc -a	Lleg- esc -a
Nosaltres	Lleg-Ø -im	Lleg-Ø -im	Lleg-Ø -im	Lleg-Ø -im
Vosaltres	Lleg-Ø -iu	Lleg-Ø -iu	Lleg-Ø -iu	Lleg-Ø -iu
Ells/elles	Lleg- ix -en	Lleg- eix -en	Lleg- isqu -en	Lleg- esqu -en

Activitat 13. Escriu les formes indicades del verb conduir (col·loquial).

	Present Indicatiu	Present Subjuntiu	Present Imperatiu
Jo			ØØØØØ
Tu			
Ell/ella			
Nosaltres			
Vosaltres			
Ells/elles			

Activitat 14. Escriu les formes indicades del verb conduir (literària).

	Present Indicatiu	Present Subjuntiu	Present Imperatiu
Jo			ØØØØØ
Tu			
Ell/ella			
Nosaltres			
Vosaltres			
Ells/elles			

D. Paradigma del present d'imperatiu

	P. d'indicatiu	P. d'Imperatiu	P. de Subjuntiu
Tu	rius	riu	rigues
Ell	riu	riga	riga
N.	riem	riguem	riguem
V.	rieu	rieu	rigueu
E	riuen	riguen	riguen

Remarca: els verbs velars presenten moltes irregularitats en la formació de l'imperatiu, per tant cal consultar un manual de verbs, generalment afecten a les formes provinents de l'indicatiu: 2a ps i 2a pp. En el primer cas sol adoptar formes irregulars i en el segon cas directament pren les formes del subjuntiu.

Activitat 15. Escriu les formes indicades dels verbs:

estar	Present Indicatiu	Present Subjuntiu	Present Imperatiu
Jo			ØØØØØ
Tu			
Ell/ella			
Nosaltres			
Vosaltres			
Ells/elles			

Anar	Present Indicatiu	Present Subjuntiu	Present Imperatiu
Jo			ØØØØØ
Tu			
Ell/ella			
Nosaltres			
Vosaltres			
Ells/elles			

Tindre	Present Indicatiu	Present Subjuntiu	Present Imperatiu
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles			ØØØØØ

Vindre	Present Indicatiu	Present Subjuntiu	Present Imperatiu
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles			ØØØØØ

Nàixer	Present Indicatiu	Present Subjuntiu	Present Imperatiu
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles			ØØØØØ

plànyer	Present Indicatiu	Present Subjuntiu	Present Imperatiu
Jo Tu Ell/ella Nosaltres Vosaltres Ells/elles			ØØØØØ